

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



ІНТРОДУКЦІЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН

спеціальність	206 садово-паркове господарство	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	садово-паркове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства

ВИКЛАДАЧ

Познякова Світлана Іванівна



Вища освіта – спеціальність «Біологія»

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.03.03 «Лісознавство і лісівництво».

Вчене звання - доцент кафедри лісівництва

Досвід роботи – 21 рік

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 3 навчальних посібників;
- співавторка 8 публікацій, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science;
- співавторка колективних монографій;
- досвід роботи у складі НМК;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0962370753	електронна пошта	s.poznyakova@ukr.net 0962370753@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	---	-----------------------	-------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів вищої освіти системи знань про екологічні, морфологічні, декоративні особливості рослин інтродуцентів в умовах України, вивчення історії та сучасного стану інтродукційних досліджень, набуття практичних навичок щодо культивування рослин інтродуцентів, догляду за ними на об'єктах садово-паркового господарства.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	• вивчення видового різноманіття рослин інтродуцентів на садово-паркових об'єктах, їх декоративних особливостей (ЗК9, СК11, ПРН5) / тестові завдання, усне опитування • вивчення особливостей росту, розмноження рослин інтродуцентів (ЗК9, СК7, ПРН5) / тестові завдання, усне опитування • здатність використовувати декоративні якості рослин інтродуцентів у ландшафтному дизайні (ЗК8, СК9, ПРН4) / тестові завдання, усне опитування • набуття практичних навичок культивування рослин інтродуцентів, догляду за ними в системі сучасних технологій утримання об'єктів садово-паркового господарства у належному естетичному стані (ЗК8, СК7, ПРН4, 9) / тестові завдання, усне опитування • втілення засобів збереження біологічного різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства в процесі вирощування рослин інтродуцентів (ЗК10, СК11, ПРН9) / тестові завдання, усне опитування
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин – лекції, 18 годин – практичні роботи; 60 годин – самостійна робота; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства. СК 9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства. СК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.	Програмні результати навчання	ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства. ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста. ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.
-------------	--	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІНТРОДУКЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Лекція 1.	Вступ. Інтродукція рослин як наукова дисципліна. Поняття про інтродукцію, акліматизацію, адаптацію, натуралізацію.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Основні періоди інтродукції рослин. Інтродукція господарсько-цінних видів.	Самостійна робота	Роль інтродукції на сучасному етапі розвитку суспільства. Основні етапи інтродукції рослин. Внесок ботанічних садів і дендропарків в інтродукцію рослин. Аналіз результатів інтродукції рослин. Загальна біолого-екологічна характеристика видів інтродуцентів Голонасінні. Найпоширеніші види інтродуценти Хвойні в озелененні України Фенологічні дослідження інтродуцентів.
Лекція 2.	Історія інтродукції рослин. Основні етапи інтродукції рослин в Україні. Ботанічні сади як центри інтродукції рослин.	ПЗ 2	Ботанічні сади, дендропарки, як найвідоміші центри інтродукції рослин.		
Лекція 3.	Методи інтродукції рослин. Інтродукційне районування України. Принципи підбору аналогів та аналоги природних регіонів України.	ПЗ 3	Особливості інтродукції Голонасінних (родина Гінкгові, Соснові), застосування їх у садово-парковому та лісовому господарстві		
		ПЗ 4	Особливості інтродукції Голонасінних (родина Кипарисові, Тисові), застосування їх у садово-парковому господарстві		

Модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТРОДУЦЕНТІВ У САДОВО-ПАРКОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Лекція 4.	Рослини інтродуценти в озелененні. Екологічні властивості – посухостійкість, морозостійкість. Зони морозостійкості.	ПЗ 5	Особливості інтродукції <i>Magnoliophyta</i> , застосування їх у садово-парковому та лісовому господарстві	Самостійна робота	Загальна біолого-екологічна характеристика видів інтродуцентів <i>Magnoliophyta</i> . Інтродукція рослин закритого ґрунту. Зимові сади, оранжерейні комплекси. Сучасні тенденції застосування інтродуцентів у ландшафтному дизайні. Досягнення інтродукції та адаптації рослин на сучасному етапі. Небезпечні наслідки інтродукції рослин. Інвазійні ознаки рослин. Охорона та збереження біологічного різноманіття. Рідкісні види інтродуценти
		ПЗ 6	Особливості інтродукції <i>Magnoliophyta</i> (родина Розові), застосування їх у садово-парковому господарстві		
Лекція 5.	Випробування та використання інтродуцентів у різних типах насаджень.	ПЗ 7	Інтродукція квітникових трав'яних рослин, застосування їх у садово-парковому господарстві		
		ПЗ 8	Інтродукція рослин закритого ґрунту. Зимові сади, оранжерейні комплекси.		
Лекція 6.	Проблеми інтродукції та охорона генофонду природної і культурної флори. Інтродукція малопоширених та рідкісних видів рослин. Інвазійні види.	ПЗ 9	Охорона та збереження біологічного різноманіття. Інвазійні види.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	Методичне забезпечення	
1. Познякова С.І., Лось С.А. Декоративна дендрологія. Голонасінні: навч. посібник. Держ. біотехнол. ун-т. Харків: Факт, 2024. 325 с. 2. Познякова С.І. Недревні ресурси лісу. Лісові лікарські рослини. Деревя та чагарники: навч. посіб. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. 248 с. 3. Яцик Р.М., Гайда Ю.І., Гудима В.М. Основи інтродукції та адаптації деревно-кущових видів рослин. Івано-Франківськ: НАІР, 2017. 175 с. 4. Кохно М.А. Історія інтродукції деревних рослин в Україні: короткий нарис. за ред. С.І. Кузнецова. К.: Фітосоціоцентр, 2007. 67 с. 5. Мусієнко С.І. Конспект лекцій з дисципліни «Інтродукція та адаптація декоративних рослин» (для студентів 3 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство). Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. 70 с.	1. Познякова С. І. Інтродукція та адаптація декоративних рослин: методичні вказівки до виконання практичних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». ДБТУ. Харків, 2024. 78 с. 2. Безвіконний П.В., М'ялковський Р.О. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Інтродукція та адаптація декоративних рослин» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» денної та заочної форми навчання. Кам'янець-Подільський:ЗВО «ПДУ», 2023. 77 с. 3. Познякова С.І., Ситнік І.Й., Сєвідов В.П. Дендрологічний парк ХНАУ імені В.В. Докучаєва: фотоальбом. Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. Харків, 2016. 52 с. 4. Кохно М.А., Кузнецов С.І. Методичні рекомендації щодо добору дерев та кущів для інтродукції в Україні. К.: Фітосоціоцентр, 2005. 48 с. 5. Ситнік І.Й. Парки ХНАУ. Харків: ХНАУ, 2017. 158 с.	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.